

Sustainable Development of Geographical Environment

Journal homepage: <https://egsdejournal.sbu.ac.ir>

Content analysis of sustainable urban tourism studies with emphasis on the terminology of the concept of "challenge"

Motahar¹ , R., Daneshpour^{1*} , S.A.,

1. Department of Urban Planning, School of Architecture and Environmental Design, Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Keywords:

- Content analysis
- Challenge
- Systematic
- Sustainable urban tourism
- Terminology

Review Article

Article history:

Received: 12/08/2023

Accepted: 18/11/2023

ABSTRACT

It seems that every knowledge arises from a paradigm and is defined with its own words; words make it possible to transfer knowledge and show their epistemological point of view. In addition, specialized terms and their definitions are basic in transferring concepts and expanding science. Therefore, it seems that their imprecise application, especially in research activities, can lead to a deviation in the recognition of the researcher's intellectual paradigm, and subsequently questioning the questions and goals, theoretical and operational solutions, findings, and especially the research results. For this reason, the present study attempts to define the term "challenge" correctly and explain a framework of its criteria in urban research, especially in tourism. Then, it analyzes the content of domestic and foreign articles on sustainable tourism, and finally, it compares their approach with this term. The present qualitative research, using an interpretive-critical paradigm and employing an interrogative strategy, has collected the necessary information through library studies and utilized the systematic content analysis method. Based on the results of this research, the desired definition of the word "challenge" in tourism research is: "A challenge is a new condition and situation that introduces issues and problems into various areas and dimensions, from outside the urban system, and influences its future trajectory; depending on its scale, the urban system requires the responsible and active deployment of all its potential and actual capabilities in order to provide promising solutions to overcome prevailing conditions and achieve desired goals." Ultimately, based on a comparative analysis of forty domestic and foreign articles, it seems that currently, some domestic researchers do not have a clear and accurate understanding of the term "challenge" according to the defined criteria. It appears that one of the main reasons for the difference in attitude towards the term "challenge" in domestic and foreign research is the literal translation of this term into Persian; which should be considered in future research to take into account all aspects of the concept and its criteria.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY). license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Citation:

Motahar, R. and Daneshpour, S.A., (2024). Content analysis of sustainable urban tourism studies with emphasis on the terminology of the concept of "challenge", *Sustainable Development of Geographical Environment*: Vol. 5, No. 9, (122-143). DOI: 10.48308/SDGE.2023.232716.1142

* Corresponding author E-mail address: daneshpour@iust.ac.ir

Extended abstract

Background and purpose

Language is one of the most important human inventions in communicating. It seems that every knowledge arises from a paradigm and is defined with its own words; Because words make it possible to transfer knowledge and show their epistemological point of view. Also, specialized terms and their definitions have a basic role in transferring concepts and expanding science. Therefore, it seems that their imprecise application, especially in research activities, can lead to a deviation in the recognition of the researcher's intellectual paradigm and subsequently question the question and objectives, theoretical and operational solutions, findings and especially the research results. Therefore, the present study tries to define the word "challenge" correctly and explain a framework of its criteria in the field of urban research, especially sustainable tourism, and then analyze the content of domestic and foreign articles on sustainable tourism and finally compare their attitude with this term.

Methodology

In this section, in order to dissect the research and analyze the fundamental elements of its methodological structure, the adapted model of onion research by Saunders has been used. Based on this, the paradigm of this interpretative-critical research and its logic is questioning; The research is qualitative and the information gathering strategy is a library; The research method is systematic content analysis, which with the aim of achieving a comprehensive definition of the word "challenge" in the researches of urban planners in the subject area of sustainable tourism, collected the necessary information through library studies and questionnaires and used the systematic content analysis method. In order to complete the questionnaires, ten experts were selected by non-probability snowball sampling method. In fact, this research has tried to achieve a comprehensive definition of the word challenge

by combining the common definitions of domestic and foreign researches and extracting its criteria; Then confirm their authenticity by experts. In the next step, based on the extracted criteria and using the method of systematic content analysis, the systematic and comprehensive review and interpretation of the content of sustainable tourism research and the analysis of researchers' attitude regarding the word "challenge" have been done. Therefore, the current research is based on five stages, including determining the purpose of the study, collecting research data, coding the units of analysis, classification and interpretive evaluation of the conducted categories.

Findings and discussion

Based on the results of this research, the desired definition of the word "challenge" in tourism research is: "A challenge is a new condition and situation that introduces issues and problems into various areas and dimensions, from outside the urban system, and influences its future trajectory; depending on its scale, the urban system requires the responsible and active deployment of all its potential and actual capabilities in order to provide promising solutions to overcome prevailing conditions and achieve desired goals." Ultimately, based on a comparative analysis of forty domestic and foreign articles, it seems that currently, some domestic researchers do not have a clear and accurate understanding of the term "challenge" according to the defined criteria.

Conclusion

It appears that one of the main reasons for the difference in attitude towards the term "challenge" in domestic and foreign research is the literal translation of this term into Persian; which should be considered in future research to take into account all aspects of the concept and its criteria.

Keywords: Content Analysis, Challenge, Systematic, Sustainable Urban Tourism, Terminology.

تحلیل محتوای مطالعات گردشگری شهری پایدار، با تاکید بر واژه‌شناسی مفهوم «چالش»

رضا مطهر^۱ , سید عبدالهادی دانشپور^{۱*}

۱. گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

هر معرفت از پارادایمی برخاسته و با واژگان مختص خود تعریف می‌شود؛ چرا که واژگان امکان انتقال دانش را فراهم ساخته و مبین دیدگاه معرفتی خود هستند. همچنین اصطلاحات تخصصی و تعاریف آن‌ها، نقش پایه‌ای در انتقال مفاهیم و گسترش علوم دارد. لذا به نظر می‌رسد کاربست غیردقیق آن‌ها به ویژه در فعالیت‌های پژوهشی، می‌تواند منجر به انحراف در تشخیص پارادایم فکری پژوهشگر شود و متعاقباً طرح پرسش و اهداف، راهکارهای نظری و عملیاتی، یافته‌ها و به ویژه نتایج پژوهش‌ها را مورد تردید قرار دهد. از این‌رو پژوهش حاضر سعی در تعریف علمی مفهوم «چالش» و تبیین چارچوبی از معیارهای آن در حوزه پژوهش‌های شهری به ویژه گردشگری پایدار و سپس تحلیل محتوا مقاله‌های داخلی و خارجی گردشگری پایدار و در نهایت مقایسه تطبیقی شیوه نگرش آن‌ها با این واژه دارد. پژوهش کیفی حاضر با پارادایم تفسیری - انتقادی و با بهره‌گیری از راهبرد استقهامی، اطلاعات مورد نیاز خود را با مطالعات کتابخانه‌ای جمع‌آوری کرده و از روش تحلیل محتوای سیستماتیک بهره برده است. براساس نتایج این پژوهش تعریف موردنظر واژه چالش در پژوهش‌های حوزه گردشگری عبارت است از: «چالش شرایط و موقعیت جدیدی است که مسائل و مشکلاتی را در حوزه‌های متعدد و ابعاد مختلف، از بیرون بر نظام شهری وارد می‌کند و مسیر آینده آن را تحت تاثیر قرار می‌دهد؛ چنان که با توجه به مقیاس آن، نظام شهری نیازمند به کارگیری مسئولانه و فعالانه کلیه توان‌های بالقوه و بالفعل خود به منظور ارائه راهکارهای نویدبخش برای غلبه بر شرایط حاکم و رسیدن به اهداف مدنظر است». در نهایت با توجه به واکاوی و بررسی تطبیقی چهل مقاله داخلی و خارجی، براساس تعریف معیار، نتایج نشان می‌دهد که در حال حاضر، برای برخی از پژوهشگران داخلی فهم روشن و دقیقی از واژه چالش وجود ندارد. به نظر می‌رسد یکی از دلایل اصلی تفاوت نگرش به واژه چالش در پژوهش‌های داخلی و خارجی، ترجمه لغوی این واژه در زبان فارسی است؛ که بایستی در پژوهش‌های آتی کلیه جوانب کاربرد مفهوم این واژه و معیارهای آن را در نظر بگیرند.

واژه‌های کلیدی:

- تحلیل محتوا
- چالش
- سیستماتیک
- گردشگری شهری پایدار
- واژه‌شناسی

مقاله: مروری

تاریخچه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۲۷

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY). license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

استناد:

مطهر، ر. و دانشپور، س.ع.، (۱۴۰۲). تحلیل محتوای مطالعات گردشگری شهری پایدار، با تاکید بر واژه‌شناسی مفهوم «چالش»، توسعه پایدار محیط جغرافیایی: سال ۵، شماره ۹، (۱۴۳-۱۲۲).
DOI: 10.48308/SDGE.2023.232716.1142

مقدمه

زبان از مهم‌ترین ابداعات بشر در برقراری ارتباط است که از طریق آن افکار و احساس‌ها منتقل می‌شود. در معنای ژرف‌تر، زبان منبعث از پارادایمی است که براساس آن نظام فکری و شیوه نگرش به جهان تعریف می‌شود؛ به عبارتی «زبان از طریق واژگان خود، به صورت مستقیم و غیرمستقیم یک چارچوب فکری را برای بشر ایجاد می‌کند» (Cruse, 2010) که کاربران هر زبان از دریچه آن واقعیت‌های جهان هستی را درک و فهم می‌کنند و به نظر می‌رسد «واژگان حاوی مفاهیم پیچیده‌تری و رای کارکرد ارتباطی خود هستند» (Andrews and Stefan, 2014). از این رو دقت در چگونگی انتخاب واژگان به ویژه واژگان دارای کلمات هم‌تراز و متشابه اهمیت بسزایی داشته است و به نظر می‌رسد نپرداختن به این مهم، ممکن است باعث ایجاد انحراف، برداشت‌های متفاوت و حتی متقابل گردد. مفهوم واژگان می‌تواند نوع پژوهش را از حیث بنیادی یا کاربردی بودن، طرح پرسش و اهداف و همچنین روش‌شناسی آن را تحت شعاع قرار دهند؛ لذا به نظر می‌رسد واژگان تخصصی هر رشته، جزء تفکیک‌ناپذیر از مراحل انجام پژوهش است. در دهه‌های اخیر با آشکار شدن اهمیت روزافزون گونه‌های مختلف صنعت گردشگری پایدار از جمله گردشگری شهری و همچنین نقش آن در رسیدن به اهداف برنامه‌ریزی شهری از جمله ارتقاء عدالت فضایی و توسعه متوازن سرمایه‌های شهری، رونق اقتصادی شهر مقصد، گسترش پیوندهای فرهنگی و اجتماعی و غیره، تمرکز بسیاری از پژوهش‌های حوزه شهری متوجه این پدیده چند بعدی شده است. گردشگری تقریباً در اکثر کشورهای جهان، یکی از بزرگ‌ترین و سودآورترین صنایع (تحت عنوان اقتصاد نامرئی) است. کشور ایران با پیشینه تمدنی کهن و جاذبه‌های متنوع تاریخی، فرهنگی و موقعیت برجسته اقلیمی مستعد در امر توسعه گردشگری است. در چند دهه اخیر یکی از مفاهیمی که در ادبیات و مباحث علوم انسانی (در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، مدیریتی، محیط‌زیستی، سیاسی و ...) و حوزه‌های بین‌رشته‌ای هم‌چون شهرسازی یا موضوع‌های چند بعدی هم‌چون برنامه‌ریزی گردشگری کاربرد فراوانی پیدا کرده، مفهوم واژه «چالش» است؛ که به نظر می‌رسد این واژه اغلب با تفسیرهای متفاوت از معنای لغت‌نامه‌ای خود استفاده می‌شود (ذوعلم، ۱۳۸۴). کاربرد وسیع واژه چالش در طرح‌ها و پژوهش‌های شهری از یک سو و قلمداد شدن این واژه به عنوان واژه‌های تخصصی و چندبعدی از سوی دیگر، ضرورت تبیین مفهوم و تعریف معیار از این واژه را مشخص می‌کند؛ که بدین منظور پژوهش حاضر، واژگان، اصطلاحات و تعاریف تخصصی و همچنین برخی از پژوهش‌های حوزه تجارب موجود در این زمینه را مورد واکاوی قرار داده است. از آن‌جا که مطالعات شهری، حوزه‌ای گسترده از موضوعات مختلف اعم از گردشگری، مسکن، حمل و نقل، عدالت فضایی، بافت فرسوده، مدیریت شهری و ... را شامل می‌شود، لذا امکان مطالعه و واکاوی همه این موضوعات در یک پژوهش با رویکرد تحلیل محتوا امکان‌پذیر نیست. این پژوهش به منظور پاسخ به این سه پرسش تدوین شده است؛ که اولاً طرز تلقی پژوهشگران شهری در حوزه گردشگری از واژه چالش چیست؟ ثانیاً آیا پژوهشگران شهرسازی این حوزه تفاوت واژه چالش با واژگان متشابه و هم‌تراز آن را می‌دانند و به درستی از این واژه استفاده می‌کنند؟ ثالثاً تفاوت کاربرد واژه چالش و نوع نگرش به آن (مثبت یا منفی تلقی کردن شرایط چالش برای موضوعات مختلف) در پژوهش‌های داخلی و خارجی چیست؟ بدین منظور برای پاسخ به این پرسش‌ها و نیل به هدف پژوهش، با مطالعه و واکاوی پژوهش‌های مرتبط، ابتدا به تعریف معیاری از واژه «چالش» در حوزه شهری و تبیین چارچوبی از معیارهای آن پرداخته و سپس به تحلیل محتوا مقاله‌های داخلی و خارجی گردشگری پایدار با ذکر واژه چالش در عنوان خود می‌پردازد و در نهایت شیوه نگرش آن‌ها با این واژه را مورد مقایسه تطبیقی قرار می‌دهد.

مبانی نظری و پیشینه

گردشگری شهری امروزه یکی از مسائل مهم و تاثیرگذار بر اقتصاد و یکی از عوامل برجسته ارتباط اجتماعی و فرهنگی جوامع شهری است، که در آینده میزان این تاثیر بزرگ‌تر و بیشتر هم خواهد شد. گردشگری شهری فرآیندی است که مردم محل اقامت و کار خود را به مقصد مکان‌های مختلف با اهداف متعدد از جمله اوقات فراغت، فرهنگ، سلامت، کار

و یا دلایل دیگر باشد، ترک کنند. صنعت گردشگری شهری در بسیاری از کشورها نمودی از هویت فرهنگی یک کشور و یکی از منابع مهم کسب درآمد آن کشور است. گردشگری (برای مقاصد شهری) فعالیت افرادی است که به عنوان بازدیدکننده از محل معمول زندگی خود با هدف تفریح، سلامتی، کسب و کار، آموزش و پرورش و سایر اهداف به مقصد یا مقاصد مشخص سفر می‌کنند. این دید گسترده‌تر از دید سنتی گردشگری است که تنها کسانی را که با هدف اوقات فراغت سفر می‌کنند گردشگر می‌داند (The Tourism Society, 2019). ظرفیت‌های گردشگری شهری، سبب شده است تا دولت‌مردان سعی کنند که با بسترسازی و ارزش دادن به جاذبه‌های این صنعت فرصت بهره‌مندی از ابعاد مثبت این صنعت را فراهم سازند. گردشگری به عنوان فعالیتی چند منظوره در چند دهه اخیر سهم بسیار قابل توجه و عمده‌ای در برنامه‌ریزی و توسعه منطقه‌ای و ناحیه‌ای شهرها داشته است. مدل توسعه پایدار محدود به حفظ منابع طبیعی نیست، بلکه به دنبال راهی است که نیازهای اجتماعی (فرهنگی) و اقتصادی انسان را در هماهنگی با مسائل زیست محیطی پاسخ دهد (Bolis, Morioka and Szelwar, 2017). اما از دهه ۱۹۸۰ با تشدید مشکلات گردشگری به دلیل نگرش تک بعدی اقتصادی به این پدیده، باعث پیدایش رویکردهای جایگزین شد. یکی از مهم‌ترین آن‌ها، رویکرد گردشگری پایدار بود. تعریف سازمان تجارت جهانی از گردشگری پایدار در سال ۱۹۹۳ از این رویکرد، پاسخ به نیازهای گردشگران حاضر، در عین حفاظت و افزایش فرصت برای گردشگران آینده بود. صاحب‌نظران عمدتاً سعی داشته‌اند از گردشگری شهری به عنوان ابزاری برای نیل به تحقق عدالت در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی استفاده کنند چرا که علت وجودی آن، ارتقاء و توسعه منطقه‌ای و ناحیه‌ای در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه است. با این حال اینکه مفهوم واژه چالش در گردشگری شهری چیست؛ در ایران تقریباً زمینه و چارچوب نظری خاصی ندارد. یکی از معضلات دانش‌های چند رشته‌ای همچون شهرسازی، ابهام و بی‌دقتی در به کارگیری برخی از واژگان و اصطلاحات است؛ به نظر می‌رسد گاهی برداشت و استنباط مبهم و نادرست از یک واژه یا اصطلاح ممکن است باعث ایجاد بحث‌های بی‌ریشه و حتی غلط گردد. واژه‌شناسی، برای ایجاد صراحت و شفافیت در موضوعات پژوهشی و ارتقاء روایی و هماهنگی بیشتر پژوهش‌ها و متون علمی، رکن پایه‌ای و کلید ورود به مباحث است؛ چنان که بدون سعی در واژه‌شناسی علم، به ویژه در دانش‌های چند رشته‌ای و علوم انسانی، نه تنها محور اصلی پژوهش‌ها دچار تغییر و انحراف می‌شود، بلکه گاهی نتیجه مطالعات علمی را از یک‌دیگر دور می‌کند که گاهی نمی‌توان باور کرد این همه اختلاف در زاویه دید و بینش علمی، صرفاً از کم‌اهمیت دانستن تحلیل اولیه واژگان کلیدی پژوهش‌ها ناشی شده باشد (ذوعلم، ۱۳۸۴). یکی از واژه‌هایی که در چند دهه اخیر در ادبیات و مباحث علوم انسانی و حوزه‌های بین‌رشته‌ای یا موضوع‌های چند بعدی کاربرد فراوانی پیدا کرده است، واژه «چالش» است. در جدول ۱ تعدادی از تعریف‌های واژه «چالش» ارائه شده است. لازم به ذکر است در این تعریف‌ها چالش معادل واژه «challenge» در نظر گرفته شده است.

جدول ۱: تعاریف مرتبط با مفهوم چالش

ردیف	تعریف	پژوهشگر
۱	شرایط و وضعیت جدیدی که مسیر آینده جامعه را از بیرون مورد هجوم قرار داده است، حفظ تعادل آن را دچار مشکل کرده است، و مستلزم تلاشی سخت و سرنوشت‌ساز است.	ذوعلم، ۱۳۸۴
۲	چالش تعهدی برای انجام یک فرآیند دشوار، برای فردی است که در آن موقعیت قرار می‌گیرد و از انجام آن لذت می‌برد.	Wang, 2010
۳	چالش، موقعیت مواجه شدن با شرایطی است که برای انجام موفقیت آمیز نیاز به تلاش زیادی در ابعاد مختلف روحی، جسمی و مالی است.	Adeyinka and Kwaanya, 2017
۴	چالش مشکلاتی است که در مسیر دستیابی به اهداف مشخص وجود دارند.	Alev et al, 2019
۵	چالش یک وظیفه مدیریتی است که توانایی مدیران را برای رویارویی با یک موقعیت مشکل‌ساز در سازمان آزمایش می‌کند.	Sony et al, 2019
۶	چالش شرایطی است که بنا به ماهیت خود به منزله فراخوانی برای انجام تلاش ویژه در جهت انجام یک فرآیند دشوار است که انجام آن برای فردی که درگیر آن می‌شود، جذاب باشد.	Alvarez, et al, 2019

Ordonez et al, 2020	چالش مواجه شدن با چیزی است که برای انجام موفقیت آمیز آن نیاز به تلاش ذهنی و جسمی زیادی است و در نهایت توانایی فرد را محک می زند.	۷
Barbara, 2021	چالش موقعیتی است که مشکل یا مشکلاتی از همه حوزه ها به طور همزمان آمده است و نیاز به تلاش زیاد، پشتکار و اراده برای مقابله با مجموعه ای از موقعیت ها برای غلبه بر آن دارد.	۸
Popescu, 2021	چالش شرایطی است که برای رویارویی یا دستیابی به آن به مهارت، انرژی و اراده زیادی نیاز است؛ به خصوص برای انجام کارهایی که قبلا هرگز انجام نداده اید.	۹

(ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۲)

در پژوهش های متعدد خارجی مفهوم واژه چالش تعریف و ابعاد مختلف آن مشخص شده است. اما در پژوهش های داخلی تعداد بسیار کمی از پژوهش ها به طور مستقیم به تعریف این واژه پرداخته اند و در برخی از آن ها نیز به صورت غیرمستقیم به آن اشاره هایی شده است. در پژوهش های داخلی اغلب واژه چالش را معادل واژه لاتین «challenge» می دانند؛ حال آن که تأملی در کاربرد این واژه در متون و محاورات نشان می دهد معانی متفاوت و مختلفی از این لفظ مورد نظر است که با معنای «challenge» تطبیق کامل ندارد. در بررسی لغت نامه دهخدا واژگان چالاک و چالش هر دو از «چال» به معنی رفتار باشند. برخی معنای چالش از کاربرد رایج و امروزی آن دور هستند. نزدیک ترین معنی جدال، تلاش و یورش می باشند که آن ها را نه به صوت تطابقی، بلکه شکل التزامی یا تضمینی در کاربرد چالش می توان ملاحظه کرد (ذوعلم، ۱۳۸۴). فرهنگ فارسی دکتر معین چالش را برگرفته از لغت «چال» به معنی گودال، آشیانه مرغان و عمیق ذکر می کند؛ برای چالش سه معنی برمی شمارد: (۱) رفتن با ناز خرامان، (۲) مباشرت، جماع و (۳) زد و خورد و جنگ جدال. سپس فعل «چالش کردن» را به «زد و خورد کردن» و «جنگ و جدال کردن» معنی می کند (معین، ۱۳۸۸). در فرهنگ Webster ذیل واژه «challenge» دو معنی ذکر شده است: (۱) a defiance (به معنی نافرمانی، تمرد و اعتراض، و همچنین a call to combat به معنی دعوت به مبارزه (مبارزه طلبی). با بررسی معانی کلمه «challenge» در فرهنگ لغات انگلیسی از جمله Babylon و Dict Box مشخص می شود که این کلمه به «وضعیت و پدیده ای جدید و دشوار که مواجهه با آن تلاشی سخت و تعیین کننده را ایجاد کند»، اطلاق است. در حالت مصدری به معنی «زیر سوال کشیدن و ایجاد تردید در امری است از جنبه حقیقت، ارزش یا قدرت توان آن». اگرچه چالش و «challenge» به لحاظ تلفظ به هم نزدیکند و چه بسا از ریشه هندو و اروپایی برخوردار باشند، اما این دو لفظ به لحاظ معنا قرابت کمتری در قیاس با قرابت لفظی دارند؛ چنانکه برخی معانی چالش در معانی مذکور برای «challenge» اصلا وجود ندارند. علاوه بر آن که معنی چالش در زبان فارسی، در خلال معانی مذکور برای لغت «challenge» تا حدودی به صورت ضمنی وجود دارد و اما مفهوم در معنای مستفاد از چالش به صورت التزامی دیده می شود. در بررسی اصطلاح نامه ها نیز؛ در «فرهنگ علوم انسانی» در برابر «challenge» واژه های «چالش»، «چالش گری» و «هماوردخواهی» را قرار داده است که چیزی بیش از ترجمه لغت نامه ای نیستند (آشوری، ۱۳۷۴). در «فرهنگ اصلاحات علمی- اجتماعی»، مفهوم واژه چالش مطرح نشده است. گرچه واژه های «بحران» و «مساله اجتماعی» تا حدودی برخی مصادیق چالش را پوشش می دهد (آراسته خو، ۱۳۸۱). در «فرهنگ علوم اجتماعی» نیز اصطلاحاتی از قبیل «بی سازمانی اجتماعی» و «نابسامانی اجتماعی» را تعریف کرده ولی از واژه چالش در این منبع نیز خبری نیست (گولد و کولب، ۱۳۷۶). عدم طرح این اصطلاح در این فرهنگ لغت ها از تازه بودن کاربرد این واژه در مباحث اجتماعی حکایت دارد و البته از همین جا نیز نشأت می گیرد.

واژگان و مفاهیم متبادر به ذهن

هم معنایی و چندمعنایی دو مقوله کاملا جدا از یکدیگرند که گاهی به اشتباه حد و حریمی بین آن در نظر گرفته نمی شود. مراد از هم معنایی همان ترادف است اما چندمعنایی آن است که یک واژه در کاربرد خود در جملات مختلف معانی مختلف و متفاوت دهد (Emami, 2016)، واژگان و اصطلاحات بار معنایی خاص خود را داشته و برای تعریف دقیق و علمی واژه چالش در کاربردهای امروزی آن، لازم است فهرستی از واژگان نزدیک، مشابه و هم تراز این اصطلاح ارائه شود تا بتوان در تعریف آن، مرزهای مفهومی را تعیین و تبیین کرد. با اندکی تامل در کاربرد واژه چالش در متون و پژوهش های مختلف،

به نظر می‌رسد برخی معانی و واژگان از قبیل؛ بحران، معضل، مشکل، تعارض، جدال، مانع، مشکل، آسیب، آفت، کشمکش، تناقض، تقابل، تعارض و یا اختلاف می‌تواند برای واژه چالش در نظر گرفته شود. همانگونه که پیش‌تر ملاحظه شد، واژه چالش در کاربرد امروزی آن، مترادف برخی واژه‌های فوق تلقی می‌شود. اما باید مشخص شود و روشن ساخت که این واژه با یک یا چند واژه مترادف است یا معانی متفاوتی دارد چرا که در غیر این صورت نوعی آشفتگی زبانی را در پی خواهد داشت و غرض از تعدد و اختلاف واژه‌ها را که انتقال مفاهیم و معانی مختلف است، نقض خواهد کرد. در جدول سعی شده است که مشخص شود که هر کدام از واژگان هم‌جوار و هم‌تراز چالش ناظر به واقعیت با عینیت خارجی دارند یا ناظر به ذهنیت و حالات روحی.

جدول ۲: سنجش واژگان مشابه و هم‌تراز چالش

ردیف	واژه	عینی یا ذهنی		درونی یا بیرونی		زمان	
		عینی	ذهنی	درونی	بیرونی	حال	آینده
۱	آسیب	*			*		
۲	آشفتگی		*	*		*	*
۳	آشوب		*	*		*	*
۴	آفت	*			*	*	
۵	اتفاق	*			*	*	
۶	استرس		*	*	*	*	*
۷	اشتباه	*		*	*	*	
۸	اشکال	*		*	*	*	
۹	اعتراض	*		*	*	*	*
۱۰	انتخاب	*		*	*	*	
۱۱	بحران	*	*	*	*	*	*
۱۲	پیشامد	*		*	*	*	*
۱۳	تردید		*	*	*	*	*
۱۴	تضاد	*	*	*	*	*	*
۱۵	تعارض	*	*	*	*	*	*
۱۶	تقابل	*	*	*	*	*	*
۱۷	تلاش	*	*	*	*	*	*
۱۸	تمرد	*	*	*	*	*	*
۱۹	تناقض	*	*	*	*	*	*
۲۰	تنش	*	*	*	*	*	*
۲۱	تهدید	*	*	*	*	*	*
۲۲	جدال	*	*	*	*	*	*
۲۳	حادثه	*	*	*	*	*	*
۲۴	خطر	*	*	*	*	*	*
۲۵	خلا	*	*	*	*	*	*
۲۶	دردسر	*	*	*	*	*	*
۲۷	دغدغه	*	*	*	*	*	*
۲۸	دل‌مشغولی	*	*	*	*	*	*
۲۹	سانحه	*	*	*	*	*	*
۳۰	سندروم	*	*	*	*	*	*
۳۱	ضعف	*	*	*	*	*	*
۳۲	عارضه	*	*	*	*	*	*
۳۳	فاجعه	*	*	*	*	*	*
۳۴	فتنه	*	*	*	*	*	*
۳۵	کاستی	*	*	*	*	*	*
۳۶	کشمکش	*	*	*	*	*	*

ردیف	واژه	عینی یا ذهنی		درونی یا بیرونی		زمان	
		عینی	ذهنی	درونی	بیرونی	حال	گذشته
۳۷	کمبود	*		*	*	*	
۳۸	گرفتاری	*		*	*	*	
۳۹	لطمه	*		*	*	*	
۴۰	مانع	*		*	*	*	
۴۱	مبارزه	*		*	*	*	
۴۲	محدودیت	*	*	*	*	*	
۴۳	مخاطره	*		*	*	*	
۴۴	مسئله	*	*	*	*	*	*
۴۵	مشکل	*		*	*	*	*
۴۶	مصیبت	*		*	*	*	*
۴۷	معضل	*		*	*	*	*
۴۸	موضوع	*	*	*	*	*	*
۴۹	نابسامان	*		*	*	*	*
۵۰	نارسایی	*		*	*	*	*
۵۱	نافرمانی	*		*	*	*	*
۵۲	ناکارآمدی	*		*	*	*	*
۵۳	نزاع	*		*	*	*	*
۵۴	نقص	*		*	*	*	*
۵۵	نگرانی	*	*	*	*	*	*
۵۶	وخامت	*	*	*	*	*	*

(ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۲)

هدف پژوهش حاضر دستیابی به تعریفی معیار و جامع از مفهوم «چالش» در پژوهش‌های شهری مرتبط با گردشگری است؛ از آن‌جا که چالش واژه‌ای فارسی است، لذا در بررسی پیشینه و ادبیات پژوهش، مقاله‌های خارجی مورد بررسی قرار نگرفته است. در پژوهش‌های داخلی نیز تنها دو مقاله به این مهم پرداخته‌اند. گورانی و دیزانی در پژوهشی با عنوان «ساماندهی، از واژه تا عمل؛ قرائت واژه ساماندهی در مداخلات شهری»، با بررسی واژه ساماندهی در پژوهش‌ها، طرح‌ها و قوانین شهری، سعی در ارائه تعریفی جامع از واژه «ساماندهی» داشته‌اند (گورانی و دیزانی، ۱۳۸۹). همچنین ذوعلم در پژوهشی با عنوان «تاملی در مفهوم واژه چالش در ادبیات اجتماعی - فرهنگی ایران» با هدف دوری از آشفتگی زبانی سعی در ارائه تعریفی معیار از واژه چالش در ادبیات اجتماعی و فرهنگی ایران دارد. بنابراین پژوهش حاضر از این نظر که به دنبال تعریف واژه‌ای فارسی است با این دو مقاله اشتراک دارد و از آن‌جا که سعی در ارائه این تعریف در حوزه‌ای خاص دارد (یعنی پژوهش‌های شهرسازان در حوزه موضوعی گردشگری)، با آن‌ها متفاوت است.

روش‌شناسی

در این بخش به منظور کالبدشکافی پژوهش و تحلیل عناصر بنیادین ساختار روش‌شناسی آن، از مدل اقتباسی پیاز پژوهش، اثر ساندرز (Saunders, 2009) استفاده شده است. بر این اساس، پارادایم این پژوهش تفسیری - انتقادی و منطق آن استفهام است؛ پژوهش از نوع کیفی و راهبرد گردآوری اطلاعات، کتابخانه‌ای است؛ روش پژوهش تحلیل محتوای سیستماتیک است که با هدف دستیابی به تعریفی جامع از واژه «چالش» در پژوهش‌های شهرسازان در حوزه موضوعی گردشگری پایدار، اطلاعات مورد نیاز خود را با مطالعات کتابخانه‌ای و پرسشنامه جمع‌آوری کرده و از روش تحلیل محتوای سیستماتیک بهره برده است. مرور سیستماتیک عبارت است از «یک متد سیستماتیک، صریح، جامع، برای شناسایی، ارزیابی و ترکیب ساختار موجود تحقیقات انجام شده توسط محققان، دانشمندان و متخصصان» (Fink, 2005). فرایند مرور سیستماتیک اساساً شبیه هستند با این حال نویسندگان متعددی از جمله لوی و الیس^۱ (۲۰۰۶)،

ونبروک^۲ (۲۰۰۹)، سیلوستار^۳ (۲۰۱۳) و باندراپارا^۴ (۲۰۱۵)، سعی در توضیح فرآیندهای متفاوت مرور سیستماتیک داشته‌اند. به منظور تکمیل پرسشنامه‌ها، تعداد ده نفر خبره با روش نمونه‌گیری غیراحتمالی گلوله‌برفی انتخاب شده‌اند. در واقع این پژوهش ابتدا با تلفیق اشتراک تعاریف پژوهش‌های داخلی و خارجی از واژه چالش، سعی داشته است تا به تعریفی جامع از این واژه دست یابد و معیارهای آن را استخراج نماید؛ سپس روایی آن‌ها را به تایید خبرگان برساند. در مرحله بعد براساس معیارهای مستخرج و با استفاده از روش تحلیل محتوای سیستماتیک به بررسی و تفسیر نظام‌مند و جامع محتوای پژوهش‌های گردشگری پایدار و تحلیل نگرش پژوهشگران در خصوص واژه «چالش» پرداخته است. لذا پژوهش حاضر مبتنی بر پنج مرحله شامل تعیین هدف مطالعه، جمع‌آوری داده‌های پژوهش، کدگذاری واحدهای تحلیل، طبقه‌بندی و ارزیابی تفسیری از مقوله‌های انجام شده است.

۱) هدف واکاوی پژوهش‌ها: نشان دادن شکاف پژوهشی (رویکرد انباشتی) و رویکرد نوآورانه به منظور تعریف صحیح واژه «چالش» و تبیین چارچوبی از معیارهای آن در حوزه پژوهش‌های شهری مرتبط با گردشگری و سپس تحلیل محتوا مقاله‌های داخلی و خارجی گردشگری پایدار و در نهایت مقایسه شیوه نگرش آن‌ها با این واژه است.

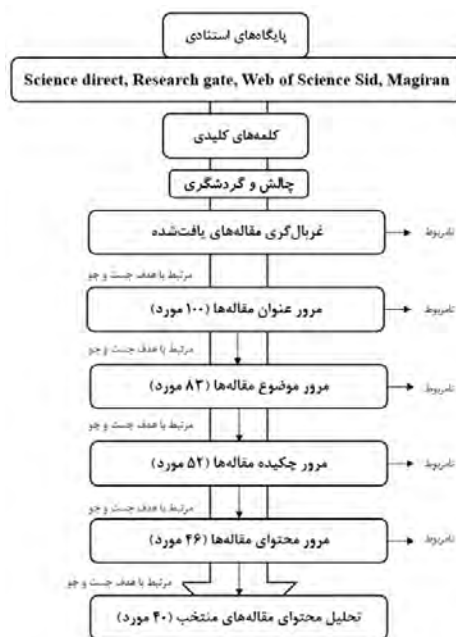
۲) جستجو و جمع‌آوری داده‌ها (مقالات): جستجو بین مقالات به‌طور صریح و توضیح میزان جامع بودن جستجو صورت گرفته بین پژوهش‌ها، متون و مقالات مورد بررسی در این پژوهش شامل مطالعات مرتبط با هدف پژوهش حاضر است. شناسایی مقالات با استفاده از واژه‌های کلیدی منتخب پرداخته شده است. در خصوص پژوهش‌های گردشگری که در عنوان خود واژه چالش ذکر شده است انتخاب شده است. بر این اساس، جامعه آماری پژوهش چهل مقاله لاتین و فارسی زبان موجود در پایگاه‌های استنادی شامل: Web of science, Springer, Scopus, Sid, Magiran با تاکید بر پژوهش‌های خارجی منتشر در Science direct و ابزارهایی همچون Research gate است؛ که با استفاده از کلمه‌های کلیدی «چالش» و «گردشگری» بازیابی شده‌اند. در این پژوهش پایگاه‌های داده، اشارات و موتورهای جستجوی مذکور بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ بررسی شده است. فرآیند بازیابی نظام‌مند این مقاله‌ها در شکل ۱ ارائه شده است.

۳) کدگذاری واحدهای تحلیل: پس از شناسایی پژوهش‌ها و مقالات مورد نظر، نویسندگان اطلاعات کاربردی را به‌طور سیستماتیک از هر مقاله استخراج می‌کنند. در پژوهش حاضر ابتدا کلیه معیارهای مستخرج از بررسی و مطالعه مقالات (۴۰ مقاله داخلی و خارجی بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳) به عنوان کد در نظر گرفته شد.

۴) طبقه‌بندی اطلاعات: با در نظر گرفتن مفهوم و محتوای هر یک از کدها، آن‌ها را در یک مفهوم مشابه دسته‌بندی کرده تا به این ترتیب مفاهیم و مقوله‌های پژوهش با ترکیب کدهای مشابه تشکیل داده شود. سپس کدهای مرتبط و کلیدی شناسایی و دسته‌بندی گردید.

۵) ارزیابی تفسیری مقوله‌ها: در این پژوهش براساس هدف و نیل به پاسخ پرسش‌های طرح شده، به ارزیابی تفسیری مقوله‌ها پرداخته شد.

در ادامه سعی شده است، براساس تعریف معیار «چالش»، محتوای مقاله‌های هدف بررسی شود. همچنین میزان مطابقت هر یک از آن‌ها با متغیرهای این تعریف ارزیابی و نگرش پژوهشگران شناسایی گردد. تعریف خودمختار پژوهشگر از مفهوم چالش عبارت است از: چالش شرایط و موقعیت جدیدی است که مسائل و مشکلاتی را در حوزه‌های متعدد و ابعاد مختلف، از بیرون بر نظام شهری وارد می‌کند و مسیر آینده آن را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد؛ چنان‌که با توجه به مقیاس آن، نظام شهری نیازمند به کارگیری مسئولانه و فعالانه کلیه توان‌های بالقوه و بالفعل خود به منظور ارائه راهکارهای نویدبخش برای غلبه بر شرایط حاکم و رسیدن به اهداف مدنظر است. براساس این تعریف می‌توان معیارهایی همچون "عینی یا ذهنی بودن"، "درونی یا بیرونی بودن"، "زمان (گذشته، حال، آینده)"، "مقیاس (کوچک‌تر از بحران و فاجعه و بزرگتر از مسئله و مشکل)"، "ضرورت تلاش فراگیر" و "ضرورت ارائه راهکار" برای مفهوم چالش ارائه کرد.

شکل ۱: فرآیند بازیابی نظام‌مند مقاله‌ها
(ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۲)

یافته‌ها

در عصر حاضر گردشگری به عنوان یکی از موثرترین ابزارهای توسعه پایدار، فرصت‌ها و در برخی موارد تهدیدهای بزرگ محیط‌زیستی، فرهنگی و ... برای توسعه آتی شهرهای جهان از جمله شهرهای ایران به وجود می‌آورد. از این رو محققان حوزه شهری در سال‌های اخیر توجه بیشتری به ابعاد مختلف موضوع و ماهیت چندگانه گردشگری در مقاصد شهری داشته‌اند. در این قسمت از پژوهش به منظور واکاوی دقیق دیدگاه پژوهشگران حوزه شهرسازی در خصوص کاربرد مفهوم «چالش» مبتنی بر معیارهای مستخرج تعریف معیار، تعداد بیست مقاله داخلی و بیست مقاله خارجی در حوزه گردشگری پایدار مورد بررسی قرار گرفته است و دیدگاه آن‌ها براساس متغیرهای ارائه شده ارزیابی شده است.

جدول ۳: تحلیل واژه چالش در پژوهش‌های داخلی و خارجی

ردیف	پژوهشگر	سال	نشریه	عنوان	تحلیل دیدگاه پژوهشگر
۱	قدمی	۱۳۹۴	مطالعات توسعه اجتماعی ایران	آسیب‌شناسی چالش‌های توسعه پایداری گردشگری	این پژوهش ضمن چالش پنداشتن توسعه پایدار گردشگری، بر موضوعاتی همچون جدید بودن شرایط، ضرورت آسیب‌شناسی به منظور ارائه راهکارها برای غلبه بر وضعیت متاثر از ابعاد مختلف اقتصادی و اجتماعی، بیان توان‌های بالقوه گردشگری و نیز تا حدودی به منشاء چالش‌های توسعه پایدار گردشگری اشاره داشته است. اما بر جهت‌گیری زمانی چالش‌ها و مقیاس این آسیب‌ها و ... اشاره‌ای نداشته است. لذا براساس چارچوب پیشنهادی جدول ۳ می‌توان رویکرد پژوهشگر را نسبت به مفهوم واژه چالش قابل قبول ارزیابی کرد.
۲	قاسم‌نژاد و همکاران	۱۴۰۰	گردشگری شهری	بررسی چالش‌های توسعه گردشگری دیجیتال، مطالعه موردی: شهر تهران	این پژوهش عدم برخورداری گردشگری پایدار از فناوری‌های اطلاعاتی را چالش می‌پندارد و ضمن دسته‌بندی عوامل تاثیرگذار، در سه دسته زیرساخت‌ها، نظام اقتصادی و ساختار فرهنگی، برخی از آن‌ها را عینی و برخی دیگر را ذهنی و در عین حال درونی و بیرونی می‌پندارد؛ اما به مقیاس این عوامل و جهت‌گیری زمانی

ردیف	پژوهشگر	سال	نشریه	عنوان	تحلیل دیدگاه پژوهشگر
۳	طاهری‌دمنه و همکاران	۱۳۹۰	مطالعات و پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای	بررسی چالش‌های موجود در صنعت گردشگری شهر شیراز در ارتباط با محدودیت مراکز اقامتی	آن‌ها اشاره‌ای نمی‌کند. این پژوهش راهکارهایی را ارائه می‌دهد. با این حال رویکرد آن نسبت به واژه چالش قابل قبول است. پژوهش طاهری‌دمنه و همکاران کمبود مراکز اقامتی گردشگران را چالش می‌پندارد. از آن‌جا که کمبود مراکز اقامتی یک مسئله درونی، مربوط به زمان حال و عینی است؛ لذا اطلاق واژه چالش برای آن فراتر از مقیاس آن است و این موضوع یک مسئله است؛ بنابراین نگرش این پژوهش در خصوص چالش‌پنداشتن این مسئله اشتباه است و قابل قبول نیست. ملکی و توانگر مسئله‌ها و مشکل‌های حوزه گردشگری سلامت از منظر بیماران خارجی را چالش می‌پندارد و ضمن بررسی آن‌ها راهکارهایی را ارائه می‌دهد. با توجه به ویژگی‌های مطرح شده برای واژه چالش، برخی از مسائل مطرح شده منطبق بر واژه چالش است و برخی دیگر در سطح مسئله و مشکل است. در نهایت نیز راهکارهایی برای غلبه بر این شرایط پیشنهاد می‌کند. بنابراین نگرش این پژوهش در خصوص واژه چالش صحیح نیست. این پژوهش کمبود و نبود زیرساخت‌های گردشگری پایدار در شهر مرزی بانه را چالش می‌پندارد و مواردی هم‌چون کمبود پارکینگ، کمبود مراکز پذیرایی، تخصصی نبودن بازارها، نامناسب بودن جاده‌ها و ... را به عنوان مهم‌ترین چالش‌ها معرفی می‌کند؛ در صورتی که با توجه به تعریف چالش و معیارهای آن، همه این موارد مسئله است؛ لذا نگرش این پژوهش نسبت به چالش نادرست است.
۴	ملکی و توانگر	۱۳۹۴	جغرافیا و توسعه فضای شهری	بررسی و تحلیل چالش‌های گردشگری سلامت مشهود از منظر بیماران خارجی	در این پژوهش عدم توسعه مطلوب گردشگری روستایی پایدار در کرمانشاه به عنوان چالش تعریف شده است. این موارد که برخی از آن‌ها مسئله (کمبود امکانات زیرساختی و ...)، برخی مشکل (مالکیت خصوصی اراضی و ...) و بقیه چالش (سال‌خوردگی و کاهش جمعیت روستایی و ...) به حساب می‌آیند، نشان از آن دارد که این پژوهش تعریف جامعی از مفهوم چالش ندارد؛ لذا دیدگاه وی نسبت به این واژه قابل قبول ناست.
۵	فرجی‌راد و همکاران	۱۳۹۶	گردشگری شهری	تحلیل چالش‌های توسعه گردشگری تجاری در شهر مرزی بانه از دیدگاه تسهیلات و زیرساخت‌های گردشگری	این پژوهش مسئله‌های پیش روی گردشگری سلامت را از منظر اخلاق و حقوق، چالش می‌پندارد. در صورتی که هیچ یک از مواردی که بیان شده است (هم‌چون دسترسی به خدمات بیمه، تعرفه و قیمت‌گذاری و ...) منطبق بر معیارهای تعریف واژه چالش نیست. هم‌چنین راهکاری برای عبور از این شرایط ارائه نمی‌دهد؛ لذا نگرش این پژوهش نسبت به مفهوم چالش اشتباه است.
۶	احسانی‌فر و همکاران	۱۳۹۸	پژوهش‌های روستایی	تحلیل کیفی چالش‌های گردشگری روستایی در استان کرمانشاه	این پژوهش مسئله‌های درونی توسعه گردشگری کشاورزی را چالش می‌پندارد و این مسئله‌ها را در دو دسته ارائه می‌کند؛ براساس تعریف معیار چالش، هیچ یک از این مسئله‌ها در مقیاس چالش نیست. هم‌چنین به‌منظور غلبه بر این شرایط نیز هیچ راهکاری ارائه نمی‌دهد؛ بنابراین این پژوهش نگرش قابل قبولی نسبت به واژه چالش ندارد.
۷	اسلامی‌تبار و لامع	۱۳۹۹	پژوهش‌نامه حلال	چالش‌های اخلاقی و حقوقی گردشگری سلامت	این پژوهش مسئله‌های درونی توسعه گردشگری کشاورزی را چالش می‌پندارد و این مسئله‌ها را در دو دسته ارائه می‌کند؛ براساس تعریف معیار چالش، هیچ یک از این مسئله‌ها در مقیاس چالش نیست. هم‌چنین به‌منظور غلبه بر این شرایط نیز هیچ راهکاری ارائه نمی‌دهد؛ بنابراین این پژوهش نگرش قابل قبولی نسبت به واژه چالش ندارد.
۸	حیدری و همکاران	۱۳۹۸	گردشگری و توسعه	بین‌المللی‌سازی کسب و کارهای گردشگری کشاورزی در ایران	این پژوهش مسئله‌های حوزه گردشگری سلامت ایران را چالش می‌پندارد و آن‌ها را در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی، اداری و سیاسی دسته‌بندی می‌کند و راهکارهایی برای عبور از این وضعیت ارائه می‌دهد. نگرش این پژوهش نسبت به واژه چالش، از آن‌جا که مسائل را در ابعاد مختلف دسته‌بندی می‌کند و ضرورت ارائه راهکار را بیان می‌کند، منطبق بر تعریف چالش است؛ ولی از آن‌جا که جهت‌گیری زمان‌ها رو به گذشته و حال است و اکثراً مسئله‌ها درونی است، با تعریف چالش هماهنگی ندارد. با این حال
۹	واعظی و همکاران	۱۳۹۷	مطالعات مدیریت گردشگری	چالش‌های سیاست‌گذاری در حوزه گردشگری سلامت ایران مبتنی بر رویکرد تحلیل مضمون	این پژوهش مسئله‌های حوزه گردشگری سلامت ایران را چالش می‌پندارد و آن‌ها را در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی، اداری و سیاسی دسته‌بندی می‌کند و راهکارهایی برای عبور از این وضعیت ارائه می‌دهد. نگرش این پژوهش نسبت به واژه چالش، از آن‌جا که مسائل را در ابعاد مختلف دسته‌بندی می‌کند و ضرورت ارائه راهکار را بیان می‌کند، منطبق بر تعریف چالش است؛ ولی از آن‌جا که جهت‌گیری زمان‌ها رو به گذشته و حال است و اکثراً مسئله‌ها درونی است، با تعریف چالش هماهنگی ندارد. با این حال

ردیف	پژوهشگر	سال	نشریه	عنوان	تحلیل دیدگاه پژوهشگر
۱۰	ضیایی و میرزایی	۱۳۸۸	مطالعات جهان‌گردی	چالش‌های مدیریتی و توسعه گردشگری در مناطق تحت حفاظت سواحل جنوبی دریای خزر	این پژوهش تا حدودی نگرش قابل قبولی نسبت به واژه چالش دارد. ضیایی و میرزایی، مدیریت توسعه گردشگری پایدار در مناطق تحت حفاظت را چالش خود تعریف می‌کند. از آن‌جا که گونه مدیریتی نمونه مطالعاتی پژوهش خود را سنتی معرفی می‌کند و تداوم این روند را باعث ایجاد اثرات نامطلوب در آینده می‌داند (دید به آینده)، و همچنین مدیریت را یک عامل بیرونی می‌داند که مستلزم به کارگیری راهکارهایی برای بهبود آن در این مناطق است، لذا نگرش این پژوهش کاملاً منطبق بر تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش است.
۱۱	رحمتی و همکاران	۱۴۰۰	گردشگری و توسعه	شناسایی و دسته‌بندی چالش‌های توسعه گردشگری شهر گرمی	این پژوهش مسئله‌های پیش‌روی توسعه گردشگری شهری پایدار را چالش می‌پندارد و آن‌ها را در ابعاد مختلف دسته‌بندی می‌کند در نهایت نیز پیشنهادهایی به منظور غلبه بر این شرایط ارائه می‌دهد. نگرش پژوهش از آن نظر که مسئله‌ها را در ابعاد مختلف می‌بیند و راهکارهایی را ارائه می‌دهد، منطبق بر معیارهای تعریف چالش است؛ ولی از آن‌جا که این مسئله‌ها را درونی می‌پندارد، مقیاس آن‌ها را مشخص نمی‌کند و در همه مسئله‌های مطرح شده دید به آینده ندارد، از تعریف و معیارهای چالش فاصله دارد. بنابراین نگرش این پژوهش نسبت به تعریف معیار واژه چالش قابل قبول نیست.
۱۲	محسنی	۱۳۸۸	فضای جغرافیایی	گردشگری پایدار در ایران: کارکردها، چالش‌ها و راهکارها.	این پژوهش، مسئله‌های تاثیرگذار بر گردشگری پایدار را در ابعاد مختلف ارائه و آن‌ها را به عنوان چالش معرفی می‌کند. در بین مسئله‌هایی که بیان می‌کند، «نظام‌های بیرونی و محیطی» تنها مسئله‌ای است که با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش مطابقت دارد و بقیه مسئله‌ها درونی بوده و چالش محسوب نمی‌شوند. راهکارهایی را پیشنهاد می‌دهد که جهت‌گیری آن‌ها رو به آینده نیست و مقیاس آن‌ها تعیین نشده است؛ لذا تعریف این پژوهش منطبق بر تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش نیست.
۱۳	بزرگ‌عقیده	۱۳۹۹	پژوهش‌نامه حلال	گردشگری حلال و فرصت‌ها و چالش‌های آن در ایران	این پژوهش عوامل موثر بر توسعه گردشگری حلال را چالش می‌پندارد. از آن‌جا که این پژوهش دسته‌بندی مشخصی از این عامل‌ها ندارد، درونی و بیرونی بودن آن‌ها را تعیین نکرده است، مقیاس و رویکرد زمانی آن بیان نشده است و همچنین راهکار مشخصی برای عبور از این شرایط ارائه نکرده است، با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش تطبیق ندارد.
۱۴	شهبازی و همکاران	۱۳۹۹	گردشگری و توسعه	گردشگری خرید و چالش‌های عملکردی بازارها، نمونه‌کاوی: چهارراه رسولی زاهدان	شهبازی و همکارانش در این پژوهش عوامل ناکارآمدی یک بازار مشخص را چالش خود تعریف می‌کند؛ اما هیچ دسته‌بندی از این عوامل ندارد. اکثر عوامل ارائه شده مسئله‌هایی درونی هستند (و نه بیرونی) و همچنین توجه پژوهشگر بر زمان حال است؛ با این حال تعدادی راهکار پیشنهاد شده است؛ لذا نگرش این پژوهش در خصوص واژه چالش تطبیق کاملی بر تعریف معیار این پژوهش ندارد.
۱۵	عزیزپور و فتحی‌زاده	۱۳۹۶	گردشگری شهری	موانع و چالش‌های تحقیق مدیریت یکپارچه گردشگری در مشهد	این پژوهش مواردی که مانع تحقیق مدیریت یکپارچه گردشگری پایدار می‌شود را به عنوان چالش معرفی می‌کند. از آن‌جا همگی عوامل از بیرون بر گردشگری اثر می‌گذارند، مقیاس آن‌ها فراتر از مسئله و مشکل بوده، به آینده می‌نگرد و برای حل آن‌ها راهکار ارائه می‌دهد، با تعریف معیار این پژوهش از مفهوم چالش مطابقت دارد.

ردیف	پژوهشگر	سال	نشریه	عنوان	تحلیل دیدگاه پژوهشگر
۱۶	نوری و همکاران	۱۳۹۱	فضای گردشگری	نقش ایران در گردشگری درمانی جهان اسلام را به عنوان چالش قلمداد می‌کنند؛ در صورتی که همه موارد ارائه شده درونی بوده، بر زمان حال تاکید دارند و مقیاس آن‌ها منطبق بر چالش نیست و همچنین هیچ راه‌حلی را ارائه نمی‌کنند. لذا نگرش این پژوهش با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش تطابق ندارد.	این پژوهش مسئله‌های موثر بر نقش ایران در گردشگری درمانی جهان اسلام را به عنوان چالش قلمداد می‌کنند؛ در صورتی که همه موارد ارائه شده درونی بوده، بر زمان حال تاکید دارند و مقیاس آن‌ها منطبق بر چالش نیست و همچنین هیچ راه‌حلی را ارائه نمی‌کنند. لذا نگرش این پژوهش با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش تطابق ندارد.
۱۷	درخشان‌زاده و دادرس	۱۳۹۷	جغرافیا و روابط انسانی	واکاوای چالش‌های توسعه گردشگری در استان کهگیلویه و بویراحمد	این پژوهش مواردی را در دو دسته «مدیریت گردشگری» و «زیرساخت‌های گردشگری» دسته‌بندی کرده و آن‌ها را به عنوان چالش معرفی می‌کند؛ در صورتی که همه آن‌ها مسئله‌های توسعه گردشگری پایدار هستند و در مقیاس چالش نیستند، اغلب آن‌ها (به جز یک مورد) درونی‌اند، معطوف به گذشته و زمان حال هستند؛ لذا علی‌رغم ارائه راهکارها نیز، با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش تطابق ندارد.
۱۸	عینالی و همکاران	۱۴۰۰	برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری	واکاوای چالش‌های کالبدی توسعه گردشگری روستایی با استفاده از نظریه‌ی بنیانی	این پژوهش مواردی را با عنوان چالش‌های کالبدی گردشگری روستایی ارائه نموده که به دلیل درونی بودن، معطوف بودن به گذشته و حال و همچنین در مقیاس مشکل بودن، چالش نیستند. لذا علی‌رغم آن که راهکارهایی پیشنهاد شده است، با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش تطابق ندارد.
۱۹	کریمی و همکاران	۱۳۹۸	برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری	واکاوای و تبیین کاستی‌ها و چالش‌های مناطق نمونه گردشگری	این پژوهش مسئله‌ها و مشکلاتی را که مناطق نمونه گردشگری پایدار با آن‌ها سر و کار دارند را به عنوان چالش تعریف می‌کنند. همه مسئله‌ها درونی، معطوف به زمان حال و گذشته و مقیاس آن‌ها در ابعاد چالش نیست. لذا علی‌رغم ارائه راهکارها و تاکید بر ضرورت اجرایی کردن آن‌ها، با تعریف معیار این پژوهش در خصوص واژه چالش تطابق ندارد.
۲۰	اسماعیلی و همکاران	۱۳۹۷	دو مطالعات تطبیقی حقوق در ادیان	چالش‌های قانونی گردشگری در حقوق ایران	این پژوهش قوانین مرتبط با گردشگری پایدار در ایران را به عنوان چالش بیان می‌کند و با توجه به این که قوانین یک عامل بیرونی، معطوف به زمان آینده (و تا حدودی زمان حال) و در مقیاس چالش است و همچنین بر ضرورت ارائه و اجرای راهکارهایی تاکید می‌کند، لذا تعریف این پژوهش با چالش با تعریف معیار پژوهش حاضر از واژه چالش مطابقت دارد.
۲۱	Andrades and Dimanche	2017	Tourism Management	Destination competitiveness and tourism development in Russia: Issues and challenges	در این پژوهش، تصویر مبهم از آینده کشور روسیه در نتیجه افزایش گردشگران بین‌المللی را چالش خود می‌پندارد؛ و به منظور غلبه بر این چالش، مسئله‌های تاثیرگذار بر آینده گردشگری پایدار در این منطقه را در ابعاد مختلف بیان می‌کند و ضرورت توجه به آن‌ها را تذکر می‌دهد. این پژوهش از آن‌جا که چالش را وضعیتی می‌داند که آینده را تحت‌شعاع قرار می‌دهد و همچنین بر لزوم به کارگیری راهکارها تاکید می‌کند، با تعریف پژوهش حاضر از واژه چالش مطابقت دارد؛ اما از آن‌جا که مسئله‌هایی که بیان می‌کند اغلب درونی هستند و مقیاس آن‌ها در ابعاد چالش نیست، از تعریف معیار فاصله دارد.
۲۲	Arbulu et al.	2017	Renewable and sustainable energy reviews	the challenges of tourism to waste-to-energy public-private partnerships	در این پژوهش سیستم مدیریت پسماند قدیمی را چالشی در این راستا می‌داند و به منظور مرتفع نمودن آن پیشنهاد سیستم‌های نوین مدیریت پسماند را ارائه می‌دهد. از آن‌جا که سیستم مدیریت یک عامل بیرونی است، تاثیر آن در آینده مشخص می‌شود و مقیاس آن فراتر از مسئله و مشکل است، لذا رویکرد این پژوهش با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش

ردیف	پژوهشگر	سال	نشریه	عنوان	تحلیل دیدگاه پژوهشگر
۲۳	Bashir and Goswami	2016	Procedia Environmental Sciences	Tourism induced challenges in municipal solid waste management in hill towns: Case of Pahalgam	تطابق دارد. هم‌چنین راهکارهایی پیشنهاد داده است که از معیارهای واژه چالش است. این پژوهش تاثیر گردشگری پایدار بر مدیریت پسماند شهری را مورد بررسی قرار داده و شرایط اقلیمی نامساعد، زمین صعب‌العبور و بی‌علاقگی عمومی نسبت به مدیریت پسماند را چالش‌های این موضوع می‌پندارد. از آن‌جا که هر سه مورد عوامل بیرونی هستند، آینده مدیریت پسماند را تحت‌تضع قرار می‌دهند و از مقیاس مسئله و مشکل فراتر هستند، با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش تطابق دارد، ولی از آن‌جا که راهکاری برای غلبه بر این شرایط ارائه نکرده است، از این تعریف فاصله دارد.
۲۴	Battour and Nazari	2016	Tourism management perspectives	Halal tourism: Concept, practices, challenges and future	این پژوهش مسئله‌ها و مشکل‌های پیش‌روی گردشگری حلال را چالش می‌پندارد؛ در صورتی که ویژگی‌های این موارد منطبق بر تعریف معیار واژه چالش نیست؛ چراکه بیرونی و معطوف به زمان آینده نیستند و هم‌چنین مقیاس آن‌ها در ابعاد چالش نیست. هم‌چنین راهکاری برای نیل به شرایط مطلوب برای این نوع از گردشگری ارائه نشده است؛ بنابراین تعریف این پژوهش از واژه چالش منطبق بر تعریف معیار از واژه چالش نیست.
۲۵	Bhusan and Sharma	2021	destination marketing & management	Reviving indian tourism amid the covid-19 pandemic: Challenges and workable solutions	این پژوهش شیوع ویروس کرونا و تاثیر آن بر گردشگری هند را چالش تعریف می‌کند و برای احیا گردشگری پایدار در این شرایط، راهکارهایی ارائه می‌دهد. از آن‌جا که کرونا یک عامل بیرونی بوده و مقیاس آن فراتر از مسئله و مشکل است و زمان حال و آینده گردشگری پایدار را تحت شعاع خود قرار می‌دهد؛ ضرورت به کارگیری راهکارهایی برای غلبه بر این شرایط احساس می‌شود، لذا تعریف این پژوهش از چالش منطبق با تعریف معیار است.
۲۶	Budeanu and Miller	2016	cleaner production	Sustainable tourism, progress, challenges and opportunities: introduction to this special volume	این پژوهش مسائل پیش‌روی توسعه گردشگری و توسعه پایدار را چالش می‌پندارد. این مسائل از آن‌جا که در مقیاس چالش نبوده و هم‌چنین همه آن‌ها بیرونی نیستند، با تعریف معیار این پژوهش از واژه معیار تفاوت دارد. با این حال این پژوهش راهکارهایی برای غلبه بر این شرایط ارائه کرده است ولی به دلیل عدم تطابق سایر معیارهای تعریف واژه چالش با محتوای این پژوهش، نگرش مورد نظر پژوهشگر از واژه چالش مورد قبول نیست.
۲۷	Drius et al.	2018	Science of the total environment	Tackling challenges for Mediterranean sustainable coastal tourism: An ecosystem service perspective	این پژوهش توسعه گردشگری پایدار در نواحی ساحلی را، چالش می‌پندارد. این پژوهش آن‌جا که مسئله‌های تاثیرگذار بر روند توسعه گردشگری را به عنوان یک عامل بیرونی می‌پندارد که از سوی بخش‌های دیگر بر آینده گردشگری تاثیر می‌گذارد، تعریف درستی از واژه چالش دارد و از آن‌جا که مسئله‌های درونی گردشگری پایدار را به عنوان چالش قلمداد می‌کند از تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش دور می‌شود. با این حال با توجه به ارائه راهکارهای نویدبخش، نگرش این پژوهش به واژه چالش مطلوب ارزیابی می‌شود.
۲۸	Festa et al.	2020	Tourism management perspectives	Opportunities and challenges in the contribution of wine routes to wine tourism in Italy	این پژوهش محدودیت‌های بالقوه و بالفعل موجود در مسیر توسعه گونه خاصی از گردشگری پایدار در ایتالیا از جمله: عدم هماهنگی سازمان‌های دولتی، عدم مشارکت ذی‌نفعان و ... را چالش می‌پندارد؛ که با توجه به بیرونی بودن، رویکرد زمانی به آینده، فراتر از مسئله و مشکل بودن و هم‌چنین ارائه راهکار و تاکید بر ضرورت اجرای آن‌ها، با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش مطابقت دارد.
۲۹	Ghozali Hassan et al.	2018	social sciences research	A review of the challenges and prospects for	این پژوهش موانع توسعه گردشگری اسلامی در کشور مالزی را چالش می‌پندارد. برخی از این موانع بیرونی، با مقیاس فراتر از

ردیف	پژوهشگر	سال	نشریه	عنوان	تحلیل دیدگاه پژوهشگر
۳۰	Insch	2019	destination marketing and management	Islamic tourism policies in Malaysia	مسئله و مشکل، تاثیرگذاری در آینده و منطبق با تعریف معیار از واژه چالش است؛ برخی دیگر نیز درونی، در مقیاس مسئله و با تاکید بر زمان حال است که از تعریف این پژوهش از واژه چالش فاصله دارد. همچنین این پژوهش راهکارهایی برای نیل به شرایط مطلوب ارائه می‌دهد. با این حال نگرش این پژوهش نسبت به واژه چالش مورد قبول نیست.
۳۱	Kaushal and Srivastava	2021	Hospitality management	Hospitality and tourism industry amid covid-19 pandemic: perspectives on challenges and learning from India	در این پژوهش تاثیرات منفی توسعه گردشگری بر جوامع محلی نیویزیلند را، چالش می‌پندارد. تمامی مواردی که مورد تاکید این پژوهش قرار گرفته است، مسئله‌ها و مشکل‌هایی درونی توسعه گردشگری هستند و در مقیاس چالش نمی‌باشند. علی‌رغم این‌که این پژوهش در کنار تاکید بر زمان حال بر آینده هم تاکید دارد و همچنین راهکارهایی ارائه می‌دهد؛ با این حال نگرش این پژوهش از مفهوم چالش کامل نیست و مورد قبول نیست.
۳۲	Khodadadi	2016	Tourism management perspectives	Challenges and opportunities for tourism development in Iran: Perspectives of Iranian tourism suppliers	این پژوهش بر توسعه گردشگری پایدار هند تاکید دارد و شیوع ویروس کرونا را چالش می‌پندارد. کرونا یک عامل بیرونی است، مقیاسی فراتر از مسئله و مشکل دارد، زمان حال و آینده را تحت-تاثیر قرار می‌دهد و ضرورت به کارگیری راهکارهایی برای عبور از آن وجود دارد، که در این پژوهش همه این موارد دیده می‌شود.
۳۳	Liu	2020	Habitat international	the state-led tourism development in Beijing's ecologically fragile periphery: Peasants' response and challenges	این پژوهش محدودیت‌های جهانی موجود در مسیر توسعه گردشگری پایدار در ایران را مورد بررسی و به عواملی هم‌چون تحریم‌های ناشی از فعالیت‌های هسته‌ای ایران، تصویرسازی منفی غرب علیه ایران و ... اشاره می‌کند. این عوامل با توجه به مقیاس بزرگ آن‌ها، تاثیر بر حال و آینده، بیرونی بودن و ضرورت ارائه و اجرای راهکار، منطبق بر تعریف معیار این پژوهش از مفهوم واژه چالش است.
۳۴	Gonzales et al.	2021	Marine policy	Challenges and conservation of shark-diving tourism in the Macaronesia	این پژوهش مسائل زیست‌محیطی ناشی از توسعه گردشگری پایدار و واکنش‌های بومیان ساکن در اطراف جاذبه‌های گردشگری را مورد بررسی قرار می‌دهد و مسائلی هم‌چون مالکیت خصوصی، قوانین دولتی، تخریب محیط‌زیست و ... را چالش خود می‌پندارد. این مسائل که برخی از آن‌ها درونی و برخی بیرونی، مقیاس برخی از آن‌ها در ابعاد مسئله و مشکل و مقیاس برخی دیگر فراتر از آن است و همچنین سوگیری گذشته، حال و آینده این عوامل و ... نشان از آن دارد که نگرش این پژوهش در خصوص مفهوم چالش با تعریف معیار این پژوهش منطبق نیست.
					این پژوهش توسعه و حفاظت از گردشگری غواصی را چالش می‌پندارد و به عواملی هم‌چون جمعیت کوسه‌ها، اثرات محیطی زیستی اشاره می‌کند. این عوامل به دلیل درونی بودن، تاکید ویژه بر زمان حال، در مقیاس چالش نبودن با تعریف معیار تطابق ندارند. همچنین علی‌رغم ارائه راهکارهای پیشنهادی، نگرش این پژوهش نسبت به مفهوم چالش مورد قبول نیست.

ردیف	پژوهشگر	سال	نشریه	عنوان	تحلیل دیدگاه پژوهشگر
۳۵	Villace-Molinero et al.	2021	Tourism management	Understanding the new post-covid-19 risk scenario: Outlooks and challenges for a new era of tourism	این پژوهش توسعه گردشگری پایدار را با توجه به همه‌گیری کرونا چالش می‌پندارد. این ویروس یک عامل بیرونی است که بر یک سیستم وارد می‌شود، شرایط گردشگری را در زمان حال و آینده تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. و با توجه به قدرت شیوع بالا، لزوم به کارگیری راهکارهای لازم برای غلبه بر آن احساس می‌شود. لذا با توجه به موارد ذکر شده و راهکارهایی پیشنهادی این پژوهش، نگرش این پژوهشگر در خصوص مفهوم چالش قابل قبول است. این پژوهش موانع موجود در مسیر توسعه گردشگری پایدار به سمت اقتصاد سبز را چالش می‌پندارد. این عوامل در دو دسته کلی درونی و بیرونی قرار دارند؛ هم‌چنین مقیاس برخی از آن‌ها در ابعاد مسئله و مشکل و برخی دیگر در ابعاد چالش است. رویکرد برخی به آینده و برخی دیگر به گذشته و حال است. در این پژوهش به ضرورت ارائه راهکار نیز تاکید شده است. با این حال با توجه به تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش، نگرش این پژوهش این پژوهش با متغیرهای تعریف معیار مفهوم چالش مطابقت ندارد. این پژوهش سنجش ملی پایداری محیطی گردشگری را چالش می‌پندارد و برای بررسی این مهم شاخص‌هایی ارائه کرده است. از آن‌جا که عمده این شاخص‌ها درونی‌اند، بر زمان حال و آینده تاکید دارند و در مقیاس چالش تعریف شده‌اند، با تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش تطابق دارد. این پژوهش هم‌چنین راهکارهای سنجش این مهم را پیشنهاد و بر ضرورت اجرای آن‌ها تاکید کرده است.
۳۶	Pan et al.	2018	Science of the total environment	Advances and challenges in sustainable tourism toward a green economy	این پژوهش تاثیر توسعه فناوری اطلاعات بر مشاغل حوزه گردشگری میراثی را چالش می‌پندارد. از آن‌جا که فناوری اطلاعات یک عامل بیرونی است که بر گردشگری تاثیر دارد و مقیاس تاثیرگذاری آن در ابعاد چالش است و آینده این نوع از گردشگری را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد با تعریف معیار این پژوهش از مفهوم واژه چالش مطابقت دارد.
۳۷	Saviolidis et al.	2021	Current research in environmental sustainability	Challenges of national measurement of environmental sustainability in tourism	این پژوهش تقابل توسعه شهر را به عنوان یک عامل بیرونی با مقیاسی بزرگ که آینده گردشگری پایدار را تحت شعاع خود قرار می‌دهد، چالش می‌پندارد. لذا ضرورت دارد که سیاست‌هایی برای مقابله با این تقابل اتخاذ گردد. با توجه به ویژگی‌های برشمرده در این پژوهش، نگرش پژوهش کاملاً منطبق بر تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش است.
۳۸	Surugiu and Surugiu	2015	Social and Behavioral sciences	Heritage tourism entrepreneurship and social media: Opportunities and challenges	این پژوهش، سیاست‌های توسعه گردشگری پایدار و رفاه ساکنان محلی در قبرس را چالش می‌پندارد و عوامل موثر بر ارتقا رفاه ساکنین محلی را به صورت مستقیم و غیرمستقیم بیان می‌کند که عمده این عوامل درونی، با تاکید بر زمان حال (و تا حدودی آینده) و در مقیاس مسئله و مشکل هستند. لذا با این که این پژوهش راهکارهایی در خصوص مرتفع نمودن این شرایط پیشنهاد می‌دهد، ولی نگرش پژوهش کاملاً منطبق بر تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش نیست.
۳۹	Samat and Harun	2013	Procedia – Social and behavioral sciences	Urban development pressure; Challenges in ensuring sustainable tourism development in Langkawi Island	این پژوهش، سیاست‌های توسعه گردشگری پایدار و رفاه ساکنان محلی در قبرس را چالش می‌پندارد و عوامل موثر بر ارتقا رفاه ساکنین محلی را به صورت مستقیم و غیرمستقیم بیان می‌کند که عمده این عوامل درونی، با تاکید بر زمان حال (و تا حدودی آینده) و در مقیاس مسئله و مشکل هستند. لذا با این که این پژوهش راهکارهایی در خصوص مرتفع نمودن این شرایط پیشنهاد می‌دهد، ولی نگرش پژوهش کاملاً منطبق بر تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش نیست.
۴۰	Boukas and Ziakas	2016	Destination Marketing & Management	Tourism policy and residents' well-being in Cyprus: Opportunities and challenges for developing an inside-out destination management approach	این پژوهش، سیاست‌های توسعه گردشگری پایدار و رفاه ساکنان محلی در قبرس را چالش می‌پندارد و عوامل موثر بر ارتقا رفاه ساکنین محلی را به صورت مستقیم و غیرمستقیم بیان می‌کند که عمده این عوامل درونی، با تاکید بر زمان حال (و تا حدودی آینده) و در مقیاس مسئله و مشکل هستند. لذا با این که این پژوهش راهکارهایی در خصوص مرتفع نمودن این شرایط پیشنهاد می‌دهد، ولی نگرش پژوهش کاملاً منطبق بر تعریف معیار این پژوهش از واژه چالش نیست.

(ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۲)

با توجه به تعریف معیار پژوهش از مفهوم چالش، تعداد شش متغیر برای این واژه ارائه شد که مبنای ارزیابی چهل مقاله منتخب بود. بر این اساس دیدگاه پژوهشگران داخلی و خارجی مورد ارزیابی قرار گرفت. بر این اساس، در پژوهش‌های داخلی بررسی شده، استفاده از واژه‌های به ظاهر هم معنی زیاد مشاهده شد؛ به عنوان مثال قدمی و همکاران، ۱۳۹۴؛

طاهری‌دمنه و همکاران، ۱۳۹۰؛ عزیزپور و فتحی‌زاده، ۱۳۹۶؛ کریمی و همکاران، ۱۳۹۸، از واژه‌های «آسیب»، «محدودیت»، «موانع» و «کاستی» استفاده کرده بودند؛ لذا پژوهش حاضر به منظور مرتفع نمودن این مسئله، علاوه بر ارزیابی ظاهری مقاله‌های داخلی (از منظر استفاده از واژه چالش در عنوان مقاله)، به بررسی محتوایی آن‌ها براساس پنج معیار مذکور نیز پرداخته است. عمده مقاله‌های داخلی تعریف روشنی از واژه چالش ندارند؛ چرا که در پژوهش‌های آن‌ها به تمامی معیارهای واژه چالش نپرداخته‌اند و صرفاً برخی از معیارها را به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم به کار گرفته‌اند. به عنوان مثال فرجی‌راد و همکاران، ۱۳۹۶؛ احسانی‌فر و همکاران، ۱۳۹۸؛ اسلامی‌تبار و لامع، ۱۳۹۹ و حیدری و همکاران، ۱۳۹۸، هیچ راهکاری ارائه نکرده‌اند؛ در صورتی که یکی از معیار اصلی واژه چالش، ارائه راهکارهایی جهت غلبه بر چالش و نیل به شرایط مطلوب است. مقاله‌های خارجی منتخب پژوهش حاضر به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند: (۱) پژوهش‌های خارجی که نویسنده داخلی دارند و (۲) پژوهش‌های خارجی که نویسنده خارجی دارند. در مقاله‌های خارجی دسته اول نیز همانند مقاله‌های داخلی، مشکلاتی که ذکر شده دیده می‌شود؛ به عنوان مثال Khodadad, 2016 محدودیت‌های جهانی موجود در مسیر توسعه گردشگری پایدار در ایران را مورد بررسی قرار می‌دهد و آن را چالش می‌پندارد، در این پژوهش به نظر می‌رسد هیچ راهکاری برای مرتفع نمودن آن (به عنوان یکی از معیارهای مفهوم چالش) ارائه نمی‌دهد. با این حال به نظر می‌رسد در پژوهش‌های خارجی، این مسئله کمتر دیده می‌شود و پژوهشگران علاوه بر برخورداری بودن از نگرش درست واژه چالش، ضمن شناسایی چالش در موضوعات گردشگری، به ارائه راهکارها نیز پرداخته‌اند. به عنوان مثال در مقاله‌های Drius et al, 2019؛ Bhusan and Sharma, 2021؛ Battour and Nazari, 2016؛ Arbulu et al, 2017؛ Festa et al, 2020 و Kaushal and Srivastava, 2021 تعریف کاملی از واژه چالش شده است و به درستی آن را در موضوعات حوزه گردشگری شهری پایدار براساس معیارهای بیرونی بودن، فراتر از مسئله و مشکل بودن، ارائه راهکارها و ضرورت اجرای آن‌ها، تشخیص داده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

در دو دهه گذشته پژوهش‌های (خارجی) مرتبط با گردشگری شاهد تمرکز و علاقه فزاینده‌ای به تبیین روابط بین گردشگری و چالش‌های آن از جمله ارتقاء عدالت، تاب‌آوری و یا کاهش پیامدهای محیط‌زیستی بوده است. بخشی از این توجه به نتایج عادلانه یا ناعادلانه جریان اصلی گردشگری و چگونگی نقش این صنعت به ترویج عدالت در شهر مقصد، متمرکز شده است. با این وجود، مفهوم‌سازی روشنی از «چالش» در گردشگری وجود نداشته و زمینه نظری (محتوایی) آن هنوز در بسیاری از کشورها از جمله ایران محدود است. همچنین صاحب‌نظران عمدتاً سعی داشته‌اند از گردشگری شهری به عنوان ابزاری برای نیل به تحقق عدالت در ابعاد مختلف اقتصادی استفاده کنند با این حال اینکه مفهوم واژه چالش در گردشگری شهری پایدار چیست؛ در ایران تقریباً زمینه و چارچوب نظری خاصی ندارد. همچنین بسیاری از این پژوهش‌ها در آمریکا و کشورهای اروپایی انجام شده‌اند و عمدتاً با دیدگاه غربی به تبیین این مفهوم و تدوین چارچوبی از معیارهای آن‌ها پرداخته‌اند؛ که در صورت ترجمه لغوی آن، به انحراف در نتایج منجر می‌شود. این در حالی است که هرگونه مفهوم‌شناسی تخصصی باید متکی بر شرایط بومی باشد. این پژوهش با رویکردی انباشتی (نشان دادن شکاف پژوهشی) و نیز رویکرد نوآورانه به منظور تعریف علمی مفهوم واژه «چالش» و تبیین چارچوبی از معیارهای آن به منظور تحلیل محتوا مقاله‌های داخلی و خارجی گردشگری پایدار براساس معیارهای شش‌گانه و در نهایت مقایسه شیوه نگرش آن‌ها با این واژه انجام شد. در زبان فارسی، برای واژه «چالش» در پژوهش‌های نظری و طرح‌های عملی حوزه شهری تعریف مشخصی نیست؛ کاربرد این واژه در زمینه مداخلات حوزه شهری دارای برداشت‌ها و تفسیرهای مختلفی بوده و با برداشت‌های متفاوت همراه شده است. به کارگیری از واژه‌های به ظاهر مترادف و متشابه با واژه «چالش»، هم‌چون مسئله، مشکل، بحران، فاجعه و غیره در پژوهش‌های متعدد داخلی، نقطه آغازی بود بر طرح این پرسش که آیا علاوه بر تشابه ظاهری، این کلمات در محتوا نیز یکسان‌اند؟ اگر چنین نیست، تفاوت آن‌ها در چیست؟ آن چه در گفتار حاضر در

پاسخ به این پرسش آمد را می‌توان چنین جمع‌بندی کرد؛ به منظور دستیابی به تعریف روشنی از مفهوم چالش، ابتدا به واژه‌شناسی آن پرداخته و تعاریف چالش در پژوهش‌های حوزه گردشگری شهری پایدار استخراج گردید و براساس آن‌ها تعریفی معیار ارائه و متغیرهای تشخیص آن تعیین گردید. بر این اساس «چالش شرایط و موقعیت جدیدی است که مسائل و مشکلاتی را در حوزه‌های متعدد و ابعاد مختلف، از بیرون بر نظام شهری وارد می‌کند و مسیر آینده آن را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد؛ چنان‌که با توجه به مقیاس آن، نظام گردشگری شهری نیازمند به کارگیری مسئولانه و فعالانه کلیه توان‌های بالقوه و بالفعل خود به منظور ارائه راهکارهای نویدبخش برای غلبه بر شرایط حاکم و رسیدن به اهداف مدنظر است».

شکل ۲: معیارهای مفهوم‌شناسی چالش
(ماخذ: نگارندگان، ۱۴۰۲)

نتایج حاکی از آن بود که تعریف و فهم روشنی از واژه چالش در بین پژوهشگران حوزه شهری وجود ندارد. چنان‌که در بسیاری از پژوهش‌های داخلی صرفاً برخی از معیارها (هم‌چون بیرونی بودن، مقیاس و زمان) به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم به کارگرفته شده ولی هیچ راهکاری برای غلبه بر این شرایط ارائه نکرده‌اند؛ در صورتی که یکی از معیارهای اصلی واژه چالش، ارائه راهکارهایی جهت غلبه بر آن و نیل به شرایط مطلوب است. با این حال این مسئله در مقاله‌های خارجی کمتر دیده می‌شود و پژوهشگران علاوه بر برخوردار بودن از نگرش درست و کامل از واژه چالش، ضمن شناسایی آن در موضوعات مختلف از جمله گردشگری پایدار، به ارائه راهکارها نیز پرداخته‌اند. یافته‌های این پژوهش گویای آن است که مفهوم واژه چالش مانند بسیاری از واژگان، مفاهیم پیچیده‌ای فراتر از کارکرد ارتباطی خود دارد؛ و تعریف نشدن آن از سوی یک مرجع رسمی سبب استفاده گسترده از کلمات مترادف و هم‌معنا شده که این امر ممکن است، خلط معانی، سردرگمی و سوء برداشت فزاینده مخاطبان را در پی داشته است. در پژوهش حاضر با رویکردی میان‌رشته‌ای بین حوزه‌های ادبیات، شهرسازی و گردشگری، واژه چالش در گفتمان اقتصاد، علوم سیاسی، مدیریت و به ویژه حوزه شهری مورد واکاوی قرار گرفت. با این‌که نتایج این پژوهش می‌تواند در حوزه ریشه‌شناسی واژه چالش مورد توجه قرار گیرد، اما تلاش بر این بود که این واژه در پژوهش‌های حوزه گردشگری پایدار مورد توجه قرار گیرد. از دیگر نتایج این پژوهش، درک خلاقانه‌ای علمی در زمینه واژه‌شناسی پژوهش‌های حوزه شهری است. اهمیت دادن به مقوله ریشه‌شناسی واژه‌ها، ریشه‌یابی و اصطلاح‌شناسی واژه‌های مترادف و مشابه، بررسی عمیق پژوهش‌های متعدد داخلی و خارجی و مواردی از این دست، از جمله ویژگی‌هایی است که این اثر را از دیگر آثار موجود متفاوت ساخته است؛ با این حال پیشنهاد می‌شود تا در پژوهشی فراگیر به بررسی واژه‌های مترادف با واژه چالش پرداخته و با ارائه تعریفی واضح از هر یک، متغیرهایی برای تمیز دادن آن‌ها از یک‌دیگر تعیین شود.

سیاسگزاری

بدین وسیله از نیکویی استادان و پژوهشگرانی که در مسیر تدوین این پژوهش یاری نموده‌اند، سپاسگزاری می‌شود.

پی‌نوشت

- 1- Levy and Ellis
- 2- Vanbook
- 3- Sylvester
- 4- Bandara

این مقاله برگرفته از بخشی از مطالعات مربوط به رساله دکتری رضا مطهر (نویسنده اول) تحت راهنمایی سید عبدالهادی دانشپور (نویسنده دوم) در دانشکده مهندسی معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران می‌باشد.

حامی مالی

بنا به اظهار نویسنده مسئول، این مقاله حامی مالی نداشته است.

سهم نویسندگان در پژوهش

همه نویسندگان، در بخش‌های نگارش و تنظیم مقاله حاضر نقش و سهم برابر دارند.

تضاد منافع

نویسنده (نویسندگان) اعلام می‌دارند که هیچ تضاد منافی در رابطه با نویسندگی و یا انتشار این مقاله ندارند.

منابع

- احسانی فر، ت.، شاه‌مردادی، م.، شهبازی، س. و رستمی، ف.، ۱۳۹۸. تحلیل کیفی چالش‌های گردشگری روستایی در استان کرمانشاه: پژوهش‌های روستایی، ۱۰(۴)، ۵۷۱-۵۸۱، <https://doi.org/10.22059/JRUR.2018.243187.1174>
- اسلامی‌تبار، ش. و لامع، ا.، ۱۳۹۹. چالش‌های اخلاقی و حقوقی گردشگری سلامت، پژوهش‌نامه حلال: ۳(۴)، ۶۴-۷۶، ۶۴. <https://www.sid.ir/paper/401011/fa>
- اسماعیلی، س.، عباسیان، پ. و رحیق‌اغصان، ن.، ۱۳۹۷. چالش‌های قانونی گردشگری در حقوق ایران، مطالعات تطبیقی حقوق در ادیان: ۱(۱)، ۱۴۳-۱۶۳، <https://civilica.com/doc/1499894>
- آراسته‌خو، م.، ۱۳۸۱. فرهنگ اصطلاحات علمی - اجتماعی، نشر چاپخش، ۳، تهران، ۹۶۴. <https://www.gisoom.com/book/1233937/>
- آشوری، د.، ۱۳۷۶. فرهنگ علوم انسانی: انگلیسی - فارسی، نشر مرکز، ۳، تهران، ۴۸۲، <https://gisoom.com/book/1222909/>
- بزرگ‌عقیده، ن.، ۱۳۹۹. گردشگری حلال و فرصت‌ها و چالش‌های آن در ایران، پژوهش‌نامه حلال: ۳(۲)، ۴۳-۵۷، <https://www.sid.ir/paper/401013/fa>
- حیدری، ع.، ثمری، د.، موسی‌خانی، م. و بیشمی، ب.، ۱۳۹۸. چالش‌های بین‌المللی‌سازی کسب و کارهای گردشگری کشاورزی در ایران، گردشگری و توسعه: ۱۰(۲)، ۱۱۳-۱۲۹، <https://doi.org/10.22034/JTD.2019.200282.1814>
- خسروی، ق.، ۱۳۹۶. واژه‌شناسی، رمزگشایی مدیریت مخاطرات محیطی، مدیریت مخاطرات محیطی، ۴(۴)، ۳۴۷-۳۶۶، <https://doi.org/10.22059/JHSCI.2018.246140.295>
- درخشان‌زاده، م. و دادرسی، ب.، ۱۳۹۷. واکاوی چالش‌های توسعه گردشگری در استان کهگلویه و بویراحمد، جغرافیا و روابط انسانی: ۱(۲)، ۸۲-۱۰۰، <https://doi.org/20.1001.1.26453851.1397.1.2.6.9>
- ذوعلم، ع.، ۱۳۸۵. تاملی در مفهوم چالش در ادبیات اجتماعی - فرهنگی ایران، ماهنامه اندیشه و تاریخ سیاسی ایران معاصر: ۴(۳۶)، ۳۴-۳۷، <https://ensani.ir/fa/article/214088/>

- رحمتی، م.، پاشازاده، ا. و افروشه، ر.، ۱۴۰۰. شناسایی و دسته‌بندی چالش‌های توسعه گردشگری شهر گرمی، گردشگری و توسعه: ۱۰(۳)، ۸۱-۹۵، <https://doi.org/10.22034/JTD.2020.231781.2035>
- شهبازی، ا.، سرگزی، ز. و نخزری مقدم، م.، ۱۳۹۹. گردشگری و توسعه: ۹(۱)، ۱۱۳-۱۲۹، <https://doi.org/10.22034/JTD.2019.177764.1690>
- ضیایی، م. و میرزایی، ر.، ۱۳۸۸. چالش‌های مدیریتی و توسعه گردشگری در مناطق تحت حفاظت سواحل جنوبی دریای خزر، مطالعه موردی پناهگاه حیات وحش میان کاله، مطالعات جهانگردی: ۳(۱۰)، ۳۴-۱، https://journals.atu.ac.ir/article_5048.html
- طاهری دمنه، م.، فرمانی، س. و مستوفی الممالکی، ر.، ۱۳۹۰. بررسی چالش‌های موجود در صنعت گردشگری شهر شیراز در ارتباط با محدودیت مراکز اقامتی، مطالعات و پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای: ۲(۸)، ۱۱۷-۱۳۲، https://urs.ui.ac.ir/article_19983.html
- عزیزپور، ف. و فتحی‌زاده، ف.، ۱۳۹۶. موانع و چالش‌های تحقیق مدیریت یک پارچه گردشگری در کلان‌شهر مشهد، گردشگری شهری: ۴(۲)، ۴۷-۶۰، <https://doi.org/10.22059/JUT.2017.200835.179>
- عینالی، ج.، فراهانی، ح.، عباسی، ف. و بیدگلی، ا.، ۱۴۰۰. واکاوی چالش‌های کالبدی توسعه گردشگری روستایی با استفاده از نظریه بنیانی، مطالعه موردی: روستاهای هدف گردشگری استان زنجان، برنامه‌ریزی توسعه گردشگری: ۱۰(۳۷)، ۱۵۳-۱۸۴، <https://doi.org/10.22080/JTPD.2021.20216.3408>
- فرجی‌راد، خ.، پریشان، م. و یاری‌حصار، ا.، ۱۳۹۶. تحلیل چالش‌های توسعه گردشگری تجاری در شهر مرزی بانه از دیدگاه تسهیلات و زیرساخت‌های گردشگری، گردشگری شهری: ۴(۲)، ۱-۱۵، <https://doi.org/10.22059/JUT.2017.200233.175>
- قاسم‌نژاد، ز.، مجیدی قهرودی، ن. و جلیلود، م.، ۱۴۰۰. بررسی چالش‌های توسعه گردشگری دیجیتال، مطالعه موردی: شهر تهران، گردشگری شهری: ۸(۳)، ۷۹-۹۰، <https://doi.org/10.22059/JUT.2021.325447.912>
- قدمی، م.، ۱۳۹۴. آسیب‌شناسی چالش‌های توسعه پایدار گردشگری، مطالعات توسعه اجتماعی ایران: ۸(۱)، ۸۵-۹۷، https://jisds.srbiau.ac.ir/article_9234.html
- کریمی، ب.، قاسمی‌وسمه‌جانی، ا. و قربانی، م.، ۱۳۹۸. واکاوی و تبیین کاستی‌ها و چالش‌های مناطق نمونه گردشگری، برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری: ۸(۲۸)، ۷۰-۸۸، <https://doi.org/10.22080/JTPD.2019.2269>
- گولد، ج. و کولب، و.، ۱۳۷۶. فرهنگ علوم اجتماعی، ترجمه: باقر پرهام، نشر مازیار، ۳، تهران، ۹۶۸، <https://www.gisoom.com/book/1931463/>
- محسنی، ر.، ۱۳۸۸. گردشگری پایدار در ایران: کارکردها، چالش‌ها و راهکارها، فضای جغرافیایی: ۹(۲۸)، ۱۳۹-۱۷۱، <https://www.sid.ir/paper/91381/fa>
- ملکی، س. و توانگر، م.، ۱۳۹۴. بررسی و تحلیل چالش‌های گردشگری سلامت مشهد از منظر بیماران خارجی، جغرافیا و توسعه فضای شهری: ۲(۲)، ۱۵۳-۱۶۵، <https://doi.org/10.22067/gusd.v2i2.40771>
- نوری، غ.، تقی‌زاده، ز. و شیرانی، ز.، ۱۳۹۱. نقش ایران در گردشگری درمانی جهان اسلام با تاکید بر طبیعت‌درمانی، کارکردها، چالش‌ها و راهکارها، فضای گردشگری: ۱(۳)، ۱-۱۹، <https://www.sid.ir/paper/214189/fa>
- واعظی، ر.، چگین، م. و اصلی‌پور، ح.، ۱۳۹۷. چالش‌های سیاست‌گذاری در حوزه گردشگری سلامت ایران مبتنی بر رویکرد تحلیل مضمون، مطالعات مدیریت گردشگری: ۱۳(۴۱)، ۱-۴۰، <https://doi.org/10.22054/TMS.2018.19752.1548>

Adeyinka, T. and Tom, K., 2017. Handbook of Research on Managing Intellectual Property in Digital Librari: IGI Global, 461, <https://doi.org/10.4018/978-1-5225-3093-0.ch004>.

Alev, E., Linda, B. and Atilla, E., 2019. Handbook of Research on Faculty Development for Digital Teaching and Learning: IGI Global, 624, <https://doi.org/10.4018/978-1-5225-8476-6.ch007>.

Alvarez, S., Manuel, J., Gutierrez, G. and Alberto, J., 2019. senior entrepreneurship and aging in modern business: IGI Global, 372, <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-2019-2.ch009>.

Andrades, L. and Dimanche, F., 2017. Destination competitiveness and tourism development in Russia: Issues and challenges. Tourism Management: 62, 360-37, <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2017.05.008>.

Andrews, M., Frank, S. and Vigliocco, G., 2014. Reconciling embodied and distributional accounts of meaning in language. Topics in Cognitive Science: 6, 359-370, <https://doi.org/10.1111/tops.12096>.

Arbulu, I., Lozano, J. and Rey-Maqueira., 2017. the challenges of tourism to waste-to-energy public-private partnerships. Renewable and sustainable energy reviews: 72, 916-921, <https://doi.org/10.1016/j.rser.2017.01.036>.

Barbara, H., 2021. Handbook of Research on Library Response to the COVID-19 Pandemic: IGI Global, 537, <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-6449-3.ch008->

Bashir, S. and Goswami, S., 2016. Tourism induced challenges in municipal solid waste management in

- hill towns: Case of Pahalgam, *Procedia Environmental Sciences*: 35, 77-89, <https://doi.org/10.1016/j.proenv.2016.07.048>.
- Battour, M. and Nazari ismail, M., 2016. Halal tourism: Concept, practices, challenges and future. *Tourism management perspectives*: 19, 150-154, <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2015.12.008>
- Bhusan Dash, S. and Sharma, P., 2021. Reviving indian tourism amid the covid-19 pandemic: Challenges and workable solutions. *destination marketing & management*: 22, 1-8, <https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2021.100648>.
- Bolis, I., Morioka, S. and Szelwar, L., 2017. Are we making decisions in a sustainable way? A comprehensive literature review about rationalities for sustainable development. *Cleaner Production*: 310-322. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.01.025>.
- Boukas, N. and Ziakas, V., 2016. Tourism policy and residents' well-being in Cyprus: Opportunities and challenges for developing an inside-out destination management approach. *destination marketing and management*: 5(1), 44-54, <https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2015.12.004>.
- Budeanu, A. and Miller, G., 2016. Sustainable tourism, progress, challenges and opportunities: introduction to this special volume. *cleaner production*: 111, 285-294. <https://www.researchgate.net/deref/http%3A%2F%2Fdx.doi.org%2F10.1016%2Fj.jclepro.2015.10.027>.
- Cruse, A., 2010. *Meaning in Language: An Introduction to Semantics and Pragmatics*: Oxford University press UK, 512, <https://philarchive.org/rec/CRUMIL-2>.
- Drius, M., Bongiorno, L., Depellegrin, D., Stefano, M., Alessandra, P. and Stifter, S., 2018. Tackling challenges for Mediterranean sustainable coastal tourism: An ecosystem service perspective, *Science of the total environment*: 652(2), 1302-1317, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2018.10.121>.
- Emami, S., 2016. Synonym and Polysemy to Language System, *Sosyal Bilimler Dergisi Social Sciences*: 56, 73-103, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2018.10.121>.
- Festa, G., Riad Shams, S.M., Metallo, G. and Teresa Cuomo, M., 2020. Opportunities and challenges in the contribution of wine routes to wine tourism in Italy – Astakeholders perspective of development. *Tourism management perspectives*: 33, 100585, <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2019.100585>.
- Ghozali Hassan, M., Rizal Razaalli, M. and Farouk Musa, U., 2018. A review of the challenges and prospects for Islamic tourism policies in Malaysia. *The social sciences research*: 6, 59-63, <http://doi.org/10.32861/jssr.spi6.59.63>.
- Gonzales-Mantilla, P., Gallagher, A., Leon, C. and Vianna, G., 2021, Challenges and conservation of shark-diving tourism in the Macaronesia. *Marine policy*: 131(11), 104632, <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2021.104632>.
- Insch, A., 2019. The challenges of over-tourism facing New Zealand: Risks and responses. *destination marketing and management*: 15, 100378, <https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2019.100378>.
- Kaushal, V. and Srivastava, S., 2021. Hospitality and tourism industry amid covid-19 pandemic: perspectives on challenges and learning from India. *Hospitality management*: 92, 102707, <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2020.102707>.
- Khodadadi, M., 2016. Challenges and opportunities for tourism development in Iran: Perspectives of Iranian tourism suppliers. *Tourism management perspectives*: 19, 90-92, <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2016.05.001>.
- Liu, R., 2020. the state-led tourism development in Beijing's ecologically fragile periphery: Peasants' response and challenges. *Habitat international*: 96, 102-119, <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2020.102119>.
- Ordonez, D., Almunawar, P., Nabil, M. and Muhamad, A., 2020. Economics, Business, and Islamic Finance in ASEAN Economics Community: IGI Global, 374, <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-2257-8.ch011>.
- Pan, S., Gao, M., Kim, H., J.Shah, K., Pei, Si-Lu. and Chiang, P., 2018. Advances and challenges in sustainable tourism toward a green economy. *Science of the total environment*: 635, 452-469, <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2018.04.134>.
- Popescu, C., 2021. COVID-19 Pandemic Impact on New Economy Development and Societal Change: IGI Global, 425, <https://doi.org/10.4018/978-1-6684-3374-4.ch016>.
- Samat, N. and Harun, N., 2013. Urban development pressure; Challenges in ensuring sustainable tourism development in Langkawi Island. *Procedia – Social and behavioral sciences*: 91, 385-394, <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.08.435>.
- Saviolidis, N., Cook, D., Daviosdottir, B., Johannsdottir, L. and Olafsson, S., 2021. Challenges of national measurement of environmental sustainability in tourism. *Current research in environmental sustainability*: 3(3), 100079, <https://doi.org/10.1016/j.crsust.2021.100079>.
- Sony, M., Karingada, K., Neeta, B., 2019. Quality Management Implementation in Higher Education:

Practices, Models, and Case Studies: Practices, Models, and Case Studies: IGI Global, 462, <https://doi.org/10.4018/978-1-5225-9829-9.ch0185>

Surugiu, M. and Surugiu, C., 2015. Heritage tourism entrepreneurship and social media: Opportunities and challenges. *Social and Behavioral sciences*: 188, 74-81, <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.03.340>.

Villace-Molinero, T., Fernandez-Munoz, J., Orea-Giner, A. and Fuentes-Moraleda, L., 2021. Understanding the new post-covid-19 risk scenario: Outlooks and challenges for a new era of tourism. *Tourism management*: 86, 104324, <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2021.104324>.

Wang, V., 2010. *Encyclopedia of Information Communication Technologies and Adult Education Integration*: IGI Global, 1236, <https://doi.org/10.4018/978-1-61692-906-0.ch030>.

Webster Dictionary, New York, 1968.

